

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel.

Redakcja czynna cały dzień.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—14.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

ok III.

Sroda, dnia 30-go sierpnia 1933 roku.

Nr. 197.

Eskadra 35 samolotów nad Częstochową

WARSZAWA. (Tel. wł.). W dniu 8 i 9 września b. r. lądować będzie na lotnisku na Kucelinie w Częstochowie 35 samolotów biorących udział w Piątym Krajowym Konkursie Lotniczym. Trasa powietrzna lotu wytyczona jest następująco: Warszawa — Biała Podlaska — Grodno — Wilno — Mołodeczno — Baranowicze — Łuck — Brody — Lwów — Krosno — Kraków — Sandomierz — Zamość — Lublin — Warszawa — Łódź — Jelec — Dębica — Nowy Targ — Katowice — Częstochowa — Poznań — Bydgoszcz — Kościerzyna — Gdynia — Inowrocław — Lidzbark — Płock — Warszawa.

Wszystkie aparaty lotnicze pochodzą z fabryk krajowych. Przeważa model RWD. Udział w konkursie lotniczym przyjmują aerokluby: warszawski, krakowski, lwowski, lubelski, śląski, poznański, wileński, gdański i podlaski. Konkurs rozpocznie się w dniu 2 września i trwać będzie do 10 września.

Komisarzem lotniczym na Częstochowę mianowany został dyr. Matula, zastępcą jego rotm. Chmielowski. Lądowanie aparatów na lotnisku na Kucelinie rozpocznie się dn. 8 września o godz. 10-tej i trwać będzie do dn. 9-go do godz. 13-tej.

Sukcesy jeźdźców polskich w Rydze.

RYGA. W ostatnim dniu między narodowych zawodów hipicznych w Rydze, rozegrano najważniejszy konkurs o puchar Łotwy (Puchar Narodów). Walczyły 4 ekipy po 4 jeźdźców każda. Każdy jeździec musiał przebyć 12 przeszkód wysokości 1.40 mtr. i szerokości 4 mtr. dwukrotnie na tych samych koniach.

Wielki sukces odniosła drużyna polska, która w pięknym stylu zajęła pierwsze miejsce, bijąc bezapelacyjnie Niemców, Łotyszów i Estończyków. Z drużyny polskiej kpt. Biliński na Rabusiu przeszedł par cours bez błędów, por. Pohorecki na Olafie przebył rów-

nież wszystkie przeszkody bez punktów karnych. Por. Ruciński na Roksanie miał w pierwszym przedbiegu 4 punkty karne, a w drugim 0. — Czwarty z Polaków por. Czerniawski na Reszce w pierwszym przebiegu przeszedł parcours bez błędów, a w drugim koń upadł na przeszkodzie, zmuszając w ten sposób jeźdźcę do wycofania się.

Polacy zajęli pierwsze miejsce, mając ogółem zaledwie 4 punkty karne, podczas gdy Niemcy na drugim miejscu uzyskali 12 punktów, Łotysze 49, a Estończycy aż 74.

Groźny zatarg amerykańsko-japoński.

NOWY JORK. Sekretarz marynarki, Swanson podpisał rozporządzenie w sprawie budowy dwóch okrętów-awionetek i dwóch krążowników. Ogólny koszt budowy tych statków wyniesie 61 milionów dolarów. Ostatnio rząd amerykański przeznaczył kwotę 288 milionów dolarów na rozbudowę swojej floty.

TOKIO. Wiadomość o amerykańskich planach zbrojeniowych wywołała w Japonii wielkie poruszenie.

Należy się spodziewać ostrego konfliktu między Stanami Zjednoczonymi a Japonią na tem tle. Japonja wystosowała do Stanów Zjednoczonych

ostry protest przeciwko budowie nowych okrętów wojennych, uważając to za wystąpienie prowokacyjne.

W nocy swej rząd japoński domaga się wstrzymania rozbudowy floty i odpowiedzi w ciągu określonego terminu, w przeciwnym zaś wypadku grozi zastosowaniem środków odwetowych.

Do poważnego konfliktu między temi państwami doszło również w prowincji Fu-kien, gdzie amerykańskie władze miały przekazać Chinom dwie łodzie podwodne, 6 samolotów, 15 armat przeciwlotniczych i 5,000 pocisków.

WACŁAW KUBACKI.

Faszyzm i hitleryzm, a my.

(Rozważania na czasie).

1. Rozszalała fala niemieckiej rewolucji wyrzuciła na nowo te dwie nazwy, jak muszelki. Faszyzm i hitleryzm poszedł w górę. Szczególnie żółto-brunatne migotanie hitlerowskiej, szumiącej muszli wprost urzekło narodową demokrację.

Heil Hitler! — krzyknęły gardziele wyborców.

Z dymem pożaru Reichstagu, z kurem krwi bratniej do Boga poszedł ten głos. Poszedł też do Polski, gdzie znalazł żywy oddźwięk. Co więcej o-budził wtórnie sympatję dla swego starszego, niezbyt popularnego u nas, braciśzka: faszyzmu. Zjawisko to ciekawe i tak palące, że warto mu poświęcić parę uwag.

Wielkiej uciechy, jaką ma endecja z Hitlera, odpowiada co do rozmiarów jedna chyba tylko rzecz — wielka ignorancja odnośnie do faszyzmu i hitleryzmu. Zastanówmy się bo tylko. Hitleryzm to wzmożona wrogość niemiecka do nas, zamknięcie polskich szkół i pism w Rzeszy, a odebranie debitu większości dziennikom z Ojczyzny, to zbrojenia i przemysłowania nad grabieżą naszych ziem. Faszyzm znów chodził i chodzi na udry z papierem, nie znosi podziału władzy z kościołem na terenie wychowania młodzieży, no i co? No i duchowieństwo polskie przedstawia katolickiemu społeczeństwu polskiemu faszyzm jako narodowe odrodzenie. Mam pod ręką broszurę ks. Stanisława Kurasia „Półtega prasy”. Częstochowa 1933. (Biblioteka akcji kat.). Na str. 23 czytamy:

„Słusznie zazdrościmy Włochom ich siły wewnętrznej i wzrastającego wciąż znaczenia w świecie. Czy rozumiemy, gdzie źródło tej siły? Ale to stało się we Włoszech dopiero od tej chwili, jak mądry i nieugięty Mussolini precz przepędził masonów, socjalistów, komunistów, czyli żydostwo, przybierające te różnorakie formy, a mające jeden cel: niszczenie. W Niemczech dzieje się to samo, co już dokonane zostało we Włoszech z ogromną dla narodu i państwa korzyścią. Żydów usuwa się gwałtem ze wszystkich stanowisk, równocześnie podjęto ostrą walkę z ich złąbną działalnością przez pisma i biblioteki” itd.

Gdzie się podział faszyzm i hitleryzm? Ks. Kurasz podsumował ca-

WOJNA JEST NIEUNIKNIONA.

MOSKWA. Prasa przytacza ustępy mowy premiera australijskiego Hughesa. Hughes oświadczył, że wojna na oceanie Spokojnym jest niunikniona. Zaznaczywszy, że Japonja nie zadowolili się Mandżurją. Hughes zapytuje, co będzie jeżeli Japonja zażąda dla siebie dostępu do Australji. Jeżeli Australja chce pozostać wolną, winna być przygotowana do obrony. Australja winna mieć możność odparcia wroga.

FRANCUSKA FABRYKA DOSTARCZYŁA NIEMCOM 500 TANKÓW
Nieprawdopodobna pogłoska dziennika socjalistycznego.

WIEDEN. Socjalistyczny „Der Morgen” zamieszcza na podstawie doniesień z Amsterdamu wiadomość, jakoby firma francuska Schneider-Creuzot dostarczyła Niemcom w czasach ostatnich 500 tanków najnowszej konstrukcji, które przez terytorjum Holandji miały być przewiezione do Niemiec.

Firma Schneider miała pozątem, wedle doniesień tego dziennika, udzielić Hitlerowi subwencji pieniężnych.

HERRIOT W KIJOWIE.

MOSKWA. — Wczoraj wieszorem Herriot, po zwiedzeniu fabryk odeskich i okolicznych kolektywów rolnych, wyjechał do Kijowa, gdzie spędził cały dzień na zwiedzaniu zakładów przemysłowych. Następnym etapem podróży Herriota ma być Dnieprostroj.

łą akcję włoską magicznie otrzymał jako wynik: precz z żydem! Z hitleryzmu zaś zostało „usuwanie gwałtem żydów z wszelkich stanowisk”. Razem więc faszyzm i hitleryzm to wybijanie żydom okien, połączone „z ogromną dla narodu i państwa korzyścią”. Poza obręb ciasnego, partyjnego myślenia wychodzi świadomość, że praworządne państwo musi się bronić przy pomocy policji przed tego rodzaju „korzyścią”.

U nas faszyzmowi i hitleryzmowi oddają ich zwolennicy niedźwiedzią przysługę. Wielkie te ruchy przetłumaczono sobie na ruchawki antysemityczne. Gromy, co wstrząsnęły Włochami i Niemcami, wyzwalając ożywczo dla tych krajów ozon narodowy i polityczny, te gromy chciałibyśmy przemienić jedynie na — pogromy.

2 Jedność i potęgę Włoch posta-

Socjalistów skompromitowała niezaradność ich rządów. Udany zamach stanu rozprawił się bezwzględnie i krwa-wo z marksizmem i masonerją. Oczywiście Mussoliniemu nawet przez głowę nie przeszły względy religijne. Masonerja to też międzynarodówka i to niebezpieczniejsza od komunij, bo tajna; w dodatku dopatrywano się w niej macek dyplomacji Paryża. Łoże włoskie jakoby zależały od wielkiego wschodu francuskiego. Podkreśliłem „świeckie”, polityczne przewodnie idee ruchu, albowiem nasza opozycja chcąc oddziaływać na katolickie społeczeństwo polskie bałamutnie przypisuje faszyzmowi motywy katolickie. Tymczasem dla Mussoliniego katolicyzm, o ile chce wywierać wpływ na tok spraw państwowych, jest także internacjonalizmem, z którym prowadzi prawie bezustanną cichą walkę.

(Dokończenie jutro).

STABILIZACJA FUNTA I DOLARA.

HYDE PARK. W ciągu tego tygodnia ma się odbyć konferencja prezydenta Roosevelta z gubernatorem Federal Reserve Bank, Harrisonem, oraz gubernatorem Banku Anglii Montagu Normanem. Na konferencji tej, mają być omawiane kwestje z dziedziny polityki finansowej, może nawet sprawa stabilizacji funta i dolara.

CZŁONEK „TRUSTU MÓZGÓW” PODAŁ SIĘ DO DYMISJI.

WASZYNGTON. Prof. Moley, jeden z bliższych współpracowników Roosevelta, członek przybocznej rady prezydenta, znanej pod nazwą „trustu mózgow”, jak również wybitny współpracownik prezydenta w sekretarjacie departamentu stanu, złożył podanie o dymisję.

MASOWE ARESZTOWANIA.

WARSZAWA. Władze bezpieczeństwa publicznego zakończyły wczoraj trwającą od szeregu dni akcję przeciw komunistom. W Warszawie i w miejscowościach prowincjonalnych aresztowano około 50 osób pod zarzutem należenia do organizacji komunistycznej.

UNIA CELNA WŁOSKO-ARSTRJACKO-WĘGIERSKA.

PARYŻ. „Echo de Paris” donosi, że podczas ostatniej wizyty Dollfussa we Włoszech Mussolini zawarł z kanclerzem austriackim układ handlowy, przyznający Wiedniowi wolny port na Adriatyku.

Austria będzie mogła posiadać wobec tego własną flotę handlową. Włochy przyznały szereg preferencyj dla towarów węgierskich. Podobno Mussolini chce wciągnąć do tej kombinacji gospodarczej Czechy i Rumunję, co dowodziłoby, że głównym celem Rzymu byłoby stworzenie prawdziwej unii celnej włosko-austriacko-węgierskiej.

OŻENIA HITLETA PRZYMUSOWO.

BERLIN. Dygnitarz trzeciej Rzeszy dr. Thomalla zapowiedział ogłoszenie prawa, na mocy którego bezdzietne małżeństwa będą publicznie piętnowane. Jako minimum wymagane będzie od każdej hitlerowskiej rasowo czystej pary małżeńskiej siedmioro dzieci — oczywiście w ciągu lat.

Być może, że twórcy podstawowych zasad hitleryzmu zapomnieli za zapale, że wódz ich, Adolf Hitler jest dotąd nieżonatym i zgola nie zdradza zamiarów wstąpienia w związek małżeński. Utrzymują tu, że aby ratować pozory, senat ma ożenić Hitlera przymusowo. Przykład musi iść z góry.

